Examen național de bacalaureat 2026
Simulare județeană
Proba E.d) Logică și argumentare

Varianta 1

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocaţională – Toate profilurile (cu excepţia profilului pedagogic)
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A. Scrieţi pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Atunci când stabilim dacă o demonstrație este corectă sau nu, analizăm:
a. fundamentul demonstrației, care trebuie să depindă de demonstrarea tezei
b. procedeul demonstrației, care trebuie sa cuprindă numai raționamente valide
c. teza de demonstrat, care trebuie sa fie o propoziție falsă
d. premisele/argumentele demonstrației, care trebuie să fie propoziții false

2. Raționamentul a cărui concluzie nu spune mai mult decât premisele din care a fost obţinută se numește:
a. raționament inductiv incomplet
b. analogie
c. raționament deductiv
d. raționament inductiv prin simplă enumerare

3. Termenii *număr par* și *număr divizibil cu 2* se află în raport de:
a. identitate
b. contrarietate
c. ordonare
d. contradicție

4. Predicatul logic al propoziției *Există automobile electrice marca Tesla* este:
a. automobile electrice
b. automobile
c. (automobile) marca Tesla
d. există

5. În structura unei clasificări **nu** putem regăsi:
a. procesul de clasificare
b. elementele clasificării
c. clasele
d. criteriul clasificării

6. Din punct de vedere extensional, termenul *tigru* este un termen:
a. singular
b. simplu
c. general
d. concret

7. Cuantorul propoziției *Toate narcisele sunt flori* este:
a. „toate”
b. „toate narcisele”
c. „sunt”
d. „sunt flori”

8. În cazul inducției complete putem concluziona că întreaga clasă de obiecte posedă o anumită proprietate dacă:
- **a.** majoritatea obiectelor posedă respectiva proprietate
- **b.** un număr mare de obiecte posedă respectiva proprietate
- **c.** câteva obiecte posedă respectiva proprietate
- **d.** fiecare obiect posedă respectiva proprietate

9. Dacă termenului *fizician celebru* i se elimină proprietatea *celebru* atunci:
- **a.** extensiunea scade, iar intensiunea crește
- **b.** intensiunea nu se modifică
- **c.** extensiunea rămâne constantă
- **d.** extensiunea crește, iar intensiunea scade

10. Propoziția *Unele păsări sunt zburătoare* este:
- **a.** universală afirmativă
- **b.** universală negativă
- **c.** particulară afirmativă
- **d.** particulară negativă

20 de puncte

B. Fie termenii A, B, C, D şi E astfel încât termenul A se află în raport de identitate cu termenul B, termenul C se află în raport de încrucișare cu termenul B și în raport de contrarietate cu termenul D, iar termenul D este subordonat termenului A. Termenul E este specie atât a termenului B, cât și a termenului C.

1. Reprezentaţi, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni. **2 puncte**

2. Stabiliţi, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E, care dintre următoarele propoziţii sunt adevărate şi care sunt false (notaţi propoziţiile adevărate cu litera **A**, iar propoziţiile false cu litera **F**):
   a. Unii C nu sunt E.
   b. Toţi D sunt B.
   c. Niciun A nu este E.
   d. Unii D sunt B.
   e. Toți C sunt E.
   f. Unii A sunt C.
   g. Niciun E nu este A.
   h. Toți B sunt C.

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Se dau următoarele propoziţii:
1. *Toate operele de artă sunt realizări bazate pe eforturi conștiente.*
2. *Unele științe nu sunt demersuri de cercetare deductivă.*
3. *Niciun stereotip nu este rezultat al gândirii critice.*
4. *Unele opere filosofice sunt lecturi fundamentale.*

A. Construiţi, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, subalterna propoziției 1, contradictoria propoziției 2, contrara propoziției 3 și subcontrara propoziției 4. **8 puncte**

B. Aplicaţi explicit operaţiile de conversiune şi obversiune, pentru a deriva conversa şi obversa corecte ale fiecăreia dintre propoziţiile 1 şi 3, atât în limbaj formal, cât şi în limbaj natural. **8 puncte**

C. Construiţi, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, conversa obversei supraalternei propoziției 4, respectiv, conversa supraalternei propoziției 2. **6 puncte**

D. Doi elevi, X şi Y, opinează astfel:

X: *Dacă toate cărțile recomandate de școală sunt lecturi indispensabile educației, atunci unele lecturi indispensabile educației sunt cărți recomandate de școală.*

Y*: Toate romanele polițiste sunt lecturi palpitante, deoarece toate lecturile palpitante sunt romane polițiste.*

Pornind de la această situație*:*

a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului Y. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: eio-1*,* aeo-4*.*

1. Scrieţi schema de inferenţă corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date şi construiţi, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferenţă. **8 puncte**
2. Verificaţi explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care aţi ajuns. **6 puncte**

B. Construiţi, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificaţi propoziţia *„Niciun elev conștiincios nu este nepregătit pentru examene”.* **6 puncte**

C. Fie următorul silogism: *Unele limbi moderne sunt limbi romanice, deci unele limbi similare cu limba română sunt limbi moderne, din moment ce toate limbile romanice sunt similare cu limba română.*

Pornind de la silogismul dat, stabiliţi care dintre următoarele propoziţii sunt adevărate şi care sunt false (notaţi propoziţiile adevărate cu litera **A**, iar propoziţiile false cu litera **F**):

1.Termenul minor este reprezentat de termenul „limbi romanice”.
2. Premisa majoră a silogismului este o propoziție particular afirmativă.
3. Predicatul logic al concluziei este nedistribuit în premisă, dar este distribuit în concluzie.
4. Termenul mediu este distribuit în ambele premise. **4 puncte**

D. Fie următoarea definiţie:

Conversiunea este o inferență imediată care nu este obversiune.

1. Menţionaţi o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiţia dată. **2 puncte**
2. Precizați o altă regulă de corectitudine a definirii, diferită de regula identificată la punctul 1. şi construiţi o definiţie care să o încalce, având ca definit termenul „*conversiune”*. **4 puncte**